

Landsbyggsdepartementet

Europeiska kommissionen
Generalsekretariatet**Svar på formell underrättelse angående bristande tillgång till rättslig
prövning av jaktbeslut (KOM:s ref C(2014) 4882, ärendenummer
2014/2178)**

Kommissionen har den 11 juli 2014 översänt en formell underrättelse i ovan angivet ärende.

Kommissionen har anfört att överklaganden av jaktbeslut som fattas av länsstyrelsen på grundval av beslutsbefogenheter som delegerats till den av Naturvårdsverket enligt 24 a § jaktförordningen (1987:905) endast kan bli föremål för överprövning i ett administrativt förfarande av Naturvårdsverket, men inte för prövning av domstol. Enligt kommissionens bedömning är ett sådant system inte i överensstämmelse med artikel 9.3 i konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen) jämförd med artikel 216.2 i EUF-fördraget och principen om ändamålsenlig verkan av direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, särskilt dess artikel 12, tillsammans med bilaga IV a), och artikel 16.

Sveriges svar till kommissionen

Regeringen vill inledningsvis framhålla vissa omständigheter gällande den svenska myndighetsprövningen.

Länsstyrelsen och Naturvårdsverket är förvaltningsmyndigheter. Svenska förvaltningsmyndigheter är självständiga i förhållande till andra myndigheter, lagstiftande organ och regeringen. Av 12 kap. 2 § regeringsformen följer att varken en annan myndighet, lagstiftande organ eller regeringen i enskilda fall får bestämma hur en förvaltningsmyndighet ska besluta i ärenden som gäller myndighetsutövning mot enskilda eller kommuner eller som rör tillämpningen av lag. Vidare anges i 1 kap. 1 § regeringsformen att den offentliga makten utövas under lagarna. En förvaltningsmyndighet prövar alltså ärenden självständigt i förhållande till regeringen och andra

myndigheter. Den prövning som förvaltningsmyndigheterna gör är till sin omfattning likadan som prövningen i förvaltningsdomstol, vilket innebär att när myndigheten prövar t.ex. en ansökan om skyddsjakt är det en fullständig, självständig prövning enligt relevanta bestämmelser (lämplighetsprövning). Myndighetens handläggning av ärenden bygger också på samma principer som den förvaltningsprocessrätt som tillämpas i svenska förvaltningsdomstolar, och de styrande bestämmelserna för handläggningen är i allt väsentligt likartade, t.ex. vad gäller parternas rätt att bemöta sakuppgifter i ärendet och skyldigheten att motivera beslut.

Av 58 § jaktförordningen följer att beslut om jakt på stora rovdjur som fattas av länsstyrelsen med stöd av 24 a § jaktförordningen får överklagas till Naturvårdsverket. Länsstyrelsens beslut om jakt på varg kan överklagas till Naturvårdsverket av dels berörda enskilda, dels miljöorganisationer. Den berörda allmänheten ges möjlighet att delta i beslutsprocessen vid såväl länsstyrelsens prövning som Naturvårdsverkets överprövning.

Den aktuella ordningen för rättslig prövning innebär alltså att ett ärende prövas i två instanser av två i förhållande till varandra självständiga myndigheter, som båda gör en lämplighetsprövning av ärendet.

Regeringen anser, mot bakgrund av vad som anförts ovan om förvaltningsmyndigheternas självständighet och det förvaltningsrättsliga regelverk som gäller vid myndigheternas prövning av ärenden, att den ordning som föreskrivs i 58 § jaktförordningen inte står i strid med artikel 9.3 i Århuskonventionen jämförd med artikel 216.2 i EUF-fördraget och principen om ändamålsenlig verkan av direktiv 92/43/EEG. Det är oklart hur kommissionen motiverar sitt ställningstagande. Regeringen kan konstatera att allmänheten enligt artikel 9.3 i Århuskonventionen ska ha rätt att få handlingar och underlåtenheter av personer och myndigheter prövade av domstol eller i administrativ ordning. Naturvårdsverket utgör en i förhållande till länsstyrelserna självständig myndighet. Det förhållande att beslutanderätten i denna typ av ärenden delegerats från Naturvårdsverket till länsstyrelsen inverkar inte på något sätt på Naturvårdsverkets skyldighet att genomföra en självständig och opartisk överprövning i den enskilda fallet. Enligt regeringens uppfattning uppfyller möjligheten att få länsstyrelsens beslut överprövade av Naturvårdsverket de krav som ställs i artikel 9.3 i Århuskonventionen och innebär även att direktiv 92/43/EG ges ändamålsenlig verkan.

Regeringen konstaterar vidare att EU-domstolens avgöranden i mål nr C-115/09 och C-240/09, till vilka kommissionen hänvisar i sin skrivelse, båda i första hand handlar om miljöorganisationers talerätt. Regeringen vill därför framhålla att det sedan Högsta förvaltningsdomstolens dom den 28 juni 2012 i mål nr 2687-12 och Kammarrättens i Stockholm dom den 7 februari 2013 i mål nr 4390-12 och 4396-12, står klart att en

miljöorganisation kan anses berörd av ett beslut om jakt på varg på ett sådant sätt att den ska tillerkännas talerätt.

Avslutningsvis vill regeringen framhålla att den svenska jaktlagstiftningen för närvarande är föremål för utredning av en särskild utredare. Av direktiven till utredningen¹ framgår att utredningen har i uppdrag att se över den svenska jaktlagstiftningen med syfte att få till stånd dels en modern lagstiftning med tydlig systematik och moderna bestämmelser för en långsiktigt hållbar jakt och viltvård samt djurskydd för de vilda djuren, dels ett förbättrat genomförande av Sveriges EU-rättsliga åtaganden på området. Även de nu aktuella bestämmelserna om överklagande i jaktförordningen kommer därmed att bli föremål för översyn. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 30 december 2015.

Den svenska regeringen står givetvis till kommissionens förfogande med ytterligare upplysningar i ärendet om kommissionen så önskar.

Med vänlig hälsning

Maria Wetterling
Departementsråd

¹ Översyn av jaktlagstiftningen m.m. (Dir. 2012:77)

